

38ste vergadering

Maandag 9 juli 2001

Aanvang 19.00 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 61 leden, te weten:

De Beer, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, De Blécourt-Maas, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Van Bruchem, Castricum, Dees, Doesburg, Dölle, Dupuis, Van Eekelen, Van Gennip, Ginjaar, Van Heukelum, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, De Jager, Ketting, Kneppers-Heijnert, Korthals Altes, Van Leeuwen, Van der Linden, Lodders-Eifferich, Luijten, Meindertsma, Pastoor, Le Poole, Rabbinge, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Rosenthal, Ruers, Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Stekelenburg, Stevens, Swenker, Tan, Terlouw, Van Thijn, Timmerman-Buck, Varekamp, Ter Veld, Veling, De Vries, Walsma, Werner, Witteveen, Woldring, De Wolff, Wolfson en Zwerver,

en de heer De Vries, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en mevrouw Borst-Eilers, vice-minister-president, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat is ingekomen bericht van verhindering van het lid Wöltgens, wegens bezigheden elders.

Dit bericht wordt voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van

de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Aangezien voor het voornemen tot verlenging van verdragen, de verschillende verdragen die ter stilzwijgende goedkeuring zijn voorgelegd en de algemene maatregelen van bestuur die zijn voorgehangen en gedrukt onder de nrs. 27747, 27772, 27785, 27787 (R1685) en 27793 de termijn verstreken is, stel ik vast dat wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van dit voornemen, deze verdragen en algemene maatregelen van bestuur geen behoefte bestaat.

Aan de orde is de behandeling van de volgende **voorstellen van de commissie voor de Verzoekschriften**:

- adres van J.K. te H. betreffende gedeeltelijke kwijtschelding van een belastingschuld (EK 2000-2001, nr. XXI);
- adres van A. Hardy te Geleen betreffende een betalingsregeling voor een aanslag in de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen (EK 2000-2001, nr. XXII);
- adres van R. Mank te Hellevoetsluis betreffende de vermindering van een belastingaanslag (EK 2000-2001, nr. XXIII);
- adres van P.W. Kramer te Dieren betreffende kwijtschelding van dan wel een betalingsregeling voor aanslagen in de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen (EK 2000-2001, XXIV);

- adres van W.B. Brederoo te Almere betreffende een betalingsregeling voor een belastingschuld (EK 2000-2001, XXV);
- adres van P.B. Mulder en W. Mulder-van der Warf te Glimmen betreffende het handelen van de belastingdienst (EK 2000-2001, XXVI).

De **voorzitter**: Ik stel voor, conform de voorstellen van de commissie te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Samenvoeging van de gemeenten Castricum, Akersloot en Limmen (27663);**
- **het wetsvoorstel Het stellen van nadere regels in verband met de introductie van een toeslagregeling ter compensatie van het gemis aan overhevelingstoeslag per 1 januari 2001 ten aanzien van de Toeslagwet Indonesische pensioenen 1956 en enkele andere overzeese pensioenwetten, alsmede het actualiseren van die wetten in verband met de inwerkingtreding van de Algemene nabestaandenwet (27692);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Telecommunicatiewet in verband met de invoering van de mogelijkheid door middel van een financieel instrument het optimaal gebruik van frequentieruimte te waarborgen (27607);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele artikelen van de Wet milieubeheer (hoofdstuk 12) in verband met de herziening van de EMAS-verordening (27683).**

Voorzitter

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Gemeentelijke herindeling van Den Haag en omgeving (27598).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Pastoor** (CDA): Mijnheer de voorzitter. Het wetsvoorstel Gemeentelijke herindeling van Den Haag en omgeving heeft een veelzijdige voorgeschiedenis. Veelzijdig, omdat niet alleen meerdere voorstellen tot samenwerking in de Haagse regio eraan vooraf zijn gegaan, maar ook verschillende varianten van herindeling de revue gepasseerd zijn. Het is verleidelijk ze stuk voor stuk onder de loep te nemen en in relatie te brengen met het nu voorliggende voorstel. Ik zal dat niet doen. Het zou een herhaling zijn van wat de memorie van toelichting en diverse andere stukken in dit dossier al uitvoerig laten zien.

Ik kan uiteraard niet om het aangrijpingspunt van de motie-Remkes uit 1997 heen, de bakermat van wat nu voor ons ligt als herindelingsvoorstel. Na de liefdevolle omarming van de boreling door de meerderheid van de Tweede Kamer is de motie vervolgens een onontkoombare omstrengeling van de bestuurlijke toekomst van Den Haag en omgeving geworden. Na het van het toneel verdwijnen van de stadsprovincie gaf de motie immers dwingend en met een exacte opdracht de gebieden aan die bij Den Haag gevoegd moesten worden, terwijl ook een corridor naar het gebied vereist werd geacht om Den Haag de regiefunctie over het te annexeren gebied te geven. Vervolgens werd eenzelfde opdracht in het regeerakkoord opgenomen. Het is die onontkoombare druk van motie en regeerakkoord die onze fractie opnieuw bezwaren doet uiten tegen het gegeven dat in wet- en regelgeving voor herindeling zo nauwkeurig omschreven voorbereidingsrechten van gemeentebesturen en burgers met voeten worden getreden. "Opnieuw", omdat wij bij verschillende herindelingsvoorstellen onze bedenkingen hebben laten horen tegen het herindelen bij motie

of amendement. Ik noem als voorbeeld de gemeentelijke herindeling Limburg, als het gaat om Born en Belfeld.

Weliswaar is in het onderhavige wetsvoorstel slechts sprake van twee voorbeelden van wijziging of toevoeging bij amendement, in dit wetsvoorstel is wat anders soortgelijks aan de hand. Er is vooruitlopend trompetgeschal in een motie van de Tweede Kamer, dat dwingend de toon bepaalt voor het toekomstige muziekstuk. Het in de wet Arhi voorgeschreven open overleg met gemeentebesturen kan op die wijze moeilijk als open worden beschouwd, en met de volksraadpleging zoals vastgelegd in diezelfde wet en bovendien nog in artikel 5 van het Europees Handvest inzake de lokale autonomie kan absoluut niet onbevangen worden omgegaan.

In de memorie van antwoord zegt de minister naar aanleiding van een vraag van ons op dit punt onder meer dat de zorgvuldigheidstermijnen in acht zijn genomen en dat de betrokken gemeenten op generlei wijze belet zijn in de overleggen en in hun standpuntbepaling andere oplossingsrichtingen voor het voetlicht te brengen. Dat betwisten wij ook niet. Wij hebben bedenkingen tegen het feit dat de openheid van het overleg niet open kan zijn in die zin dat het ook resultaat kan brengen en dat de inspraak geen echte inspraak kan zijn, omdat het toe te voegen gebied onwrikbaar vastligt. Motie-Remkes en regeerakkoord verplichten daartoe. Ik citeer bovendien oud-minister Peper die op 9 april 1999 letterlijk aan de Tweede Kamer schreef: "Ik heb op 31 maart de aanwezige gemeentebesturen er ook op gewezen dat de Haagse regio onder het beslag van het regeerakkoord ligt".

Mijnheer de Voorzitter. Terug naar de inhoud van het herindelingsvoorstel De stad Den Haag kent een niet onaanzienlijk aantal niet geringe problemen: ruimtegebrek voor wonen en bedrijvigheid, maatschappelijke tweedeling, afname van arbeidsplaatsen, afkalvend inwonersbestand. De memorie van toelichting gaat stuk voor stuk op de onderwerpen in. En ook het gemeentebestuur van Den Haag heeft ze in de afgelopen weken in woord en geschrift nog eens onderlijnd. De CDA-fractie onderkent ten volle de aanwezige problematiek en meent ook dat daar waar mogelijk helpende

handen dienen te worden uitgestoken, in ieder geval via een oplossingsrichting waar de centrumstad Den Haag als zodanig in en met de regio zijn regisserende functie behoudt en waar mogelijk versterkt. Dat is ook het uitgangspunt van de motie-Remkes, die immers letterlijk voorstelt om door toevoeging van Vinex-locaties Den Haag een zelfstandige regiefunctie over dit gebied te geven. De regering vertaalt dat in de nota naar aanleiding van het verslag in de Tweede Kamer met de drie woorden "slagkracht, regie en uitbreidingsruimte" voor Den Haag. Kunnen die uitbreidingsruimte, die regie en de daaruit voortvloeiende slagkracht bereikt worden door het wetsvoorstel tot herindeling dat nu voorligt, of is een meer regionale aanpak zoals tot nu toe in Den Haag ook het geval is geweest maar dan met meer zeggingskracht voor Den Haag een meer voor de hand liggende oplossing?

Kijken we naar het herindelingsvoorstel dan dringt zich direct de vraag op of de toegedachte en begeerde regiefunctie wel gerealiseerd kan worden door toevoeging van Vinex- en enkele andere gebieden. Wij stelden daarover in onze schriftelijke inbreng zeer expliciete vragen aan de regering. Een echt eigenstandig antwoord kregen wij niet van de minister. De minister laat ons weten dat er – ik citeer – "volgens opgave van de gemeente Den Haag" nog ruimte is voor in totaal ongeveer 1000 woningen in deel plan 15 (De Bras) en deelplan 19 (Nootdorp), en dat belangrijke deelgebieden van Leidschenveen eerst na 1 januari 2002 zullen worden gerealiseerd. Dat antwoord dwingt tot een korte eigen analyse, temeer omdat de buurgemeenten die nu samen met Den Haag in de Vinex-gebieden participeren een- en andermaal een ander antwoord hebben gegeven op dezelfde vraag.

Kijken we naar Leidschenveen, dan moet worden geconstateerd dat die wijk qua bouw en gebiedsvulling volledig is dichtgetimmerd in een pps-constructie tussen de gemeente Leidschendam, de Nationale investeringsbank en een negental grote bouw- en ontwikkelingsmaatschappijen. Wat betreft het naastliggende Forepark, een gemeenschappelijke 50/50-regeling tussen Den Haag en Leidschendam, wordt op dit moment door beide